

térképrajzolás szintén a kézzel végzett műveletek egyikét helyettesíti magasabb színvonalon, melyet tetszőleges geofizikai módszer eredményeinek megjelenítésére fel lehet használni.

A gépi térképrajzolás jelentősége abban van, hogy mennyiségi és gyorsasági szempontokon túl az egzakt interpoláció alkalmazása miatt a térkép feltétlenül jobb minőségű, mint kézi szerkesztés esetén. A kiküszöbölt szubjektív hibák nem terhelik a zajsintet, mely felülvágó szűrés után már amúgy is kisebb. Természetesen kvalitatív jellegű felhasználás esetén a kézi szerkesztésű térképek is megfelelően jók lehetnek.

A bemutatott példák mind minőségi, mind gazdaságossági szempontból azt bizonyítják, hogy a geofizikai adatfeldolgozást – ahol lehet – célszerű a térképszerkesztésig bezárólag automatizálni. A kapott térképek gyorsabban, pontosabban elkészíthetők. Mód nyílik a legmegfelelőbb feldolgozási- és szűrőparaméterek gyors kikísérletezésére, mely a fáradságos kézi adatmegjelenítés mellett elképzelhetetlen volt. Ezáltal a kiértékelői munka hatékonyabban válik.

Illesztési révén a rendszer lényegében egy geofizikai adatbank egy lehetséges kimeneti funkcióját képes ellátni. *FORTRAN* változata tetszőleges számítógépre és konfigurációra adaptálható.

Az eljárás alapul szolgálhat a geofizikai adatok szintvonalas megjelenítésének szabványosításához is, amelyre a fokozódó pontossági követelmények miatt szükség lenne.

IRODALOM

- Meskó Attila*: A digitális szeizmikus feldolgozás alapjai. Tankönyvkiadó, Budapest, 1972.
Göncz Gábor – Késmárky István: Interpolációs operátor tervezése a hiba első abszolút momentuma alapján. Magyar Geofizika, 1972. XIII. évf. 4–5. szám.

Lapszemle

Bányászati és Kohászati Lapok, Kőolaj és Földgáz, 8/108. évf., 7. sz., 1975. július

Csath Béla: 10 éve tört fel az olaj a tápéi termálfűrészből, 207–214 old.

A századforduló első évtizedeiben Szeged környékén végzett geofizikai méréseket 1940-től a MANÁT folytatta, de az ezek alapján telepített fűrészek nem bíztattak eredménnyel. Az 1962-ben végzett graviméteres mérések eredményei alapján tűzték ki az Algyó-1 jelű fűrészt 1965 júliusában. Ettől függetlenül a Vízkutató és Fűró Vállalat geotermikus energia feltárására mélyített egy 2000 méteres fűrészt Tápén, a Tiszatáj TSZ területén. A kút megnyitása folyamán a várt meleg víz helyett olajat kaptak. A további fűrészek 24 gázt és olajat tároló réteget tártak fel. A cikk nagy részletességgel kitér a feltárásokat megelőző és lehetővé tevő geofizikai mérések történetére és lefolyására, egészen a „hőskorig” visszamenően. „A terület előkutatásának története” c. első rész első mondata így hangzik: „Szeged környékén az első geofizikai méréseket maga Eötvös Lóránd vezette 1909–1911-ben.” „Majd beszámol a cikk a Dugonics Társaság 1918-ban tartott üléséről, ahol az elnöklő Somlyódy István egyebek között ezt mondta: „Szegeden van földgáz, csak meg kell keresni. Bizonyos, hogy a Nagy Magyar Alföldön a kutatás eredményekkel bíztat, csak a módját kell tudni. . .” Mindezt 1918-ban! Érdekes volna tudni, hogy a nyilván nem szakember elnök magabiztos és korát megelőző nyilatkozatát melyik szakemberről sugalmazására tette.

A továbbiakban a cikk leírja a kutatás és feltárás, majd az üzembe helyezés történetét és a jelenlegi helyzetet.

Bencze Géza: „A modern mélyfűrés 40 éve Magyarországon” kiállítás, 221–223 old.

T. G.